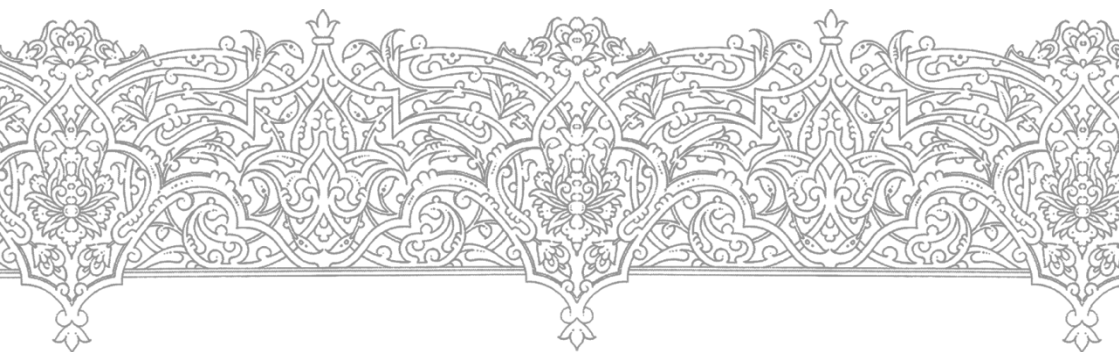

پیشه وحدت در اندیشه ولایت

وحدت و تقریب از منظر رهبر انقلاب

مقدمه:

فرمایشات رهبر معظم انقلاب در باب وحدت و تقریب آنقدر زیاد است که تجمیع همه آنها شاید چندین جلد کتاب را طلب کند. اما در اینجا خلاصه ای از این فرمایشات به صورت موضوع بندی شده آورده می شود. موضوعات اصلی که بیانات رهبر انقلاب طبق آنها طبقه بندی شده است، عبارتند از: معنای وحدت، اهمیت وحدت، موانع وحدت، عوامل تفرقه، مصائب تفرقه، راه های رسیدن به وحدت، ثمرات وحدت و وظایف ما در قبال کلان مسئله وحدت و تقریب مذاهب.

سعی شده در این تقسیم بندی همه زوایای مبحث تقریب مذاهب در نظر گرفته شده و در همه آنها نظر معظم له استخراج گردد. معنای وحدت از آن جهت اهمیت دارد که مبدا شبهات بسیاری در باب وحدت مذاهب اسلامی شده است. مبالغه نیست اگر بگوییم که عدم فهم معنای صحیح وحدت اسلامی عامل بسیاری از رویگردانی ها از تقریب مذاهب است. عدم تبیین اهمیت وحدت نیز باعث شده که حتی کسانی که قائل به تقریب مذاهب اسلامی هستند، دغدغه چندانی در پیگیری این مهم نداشته نباشند.

هر عملی در راستای استقرار وحدت اسلامی مستلزم شناخت دقیق موانع این عمل است. لذا سعی شده موانع وحدت از بیانات رهبر انقلاب استخراج گردد تا تلاش های تقریبی بی تاثیر نگردد. بیان عوامل تفرقه نیز از آن جهت مهم است که گاه دیده می شود که تلاش هایی در راستای تقریب مذاهب انجام می شود. اما همزمان با آن اعمالی صورت می گیرد که در واقع از عوامل تفرقه اند. در این صورت شاهد این هستیم که نه تنها گام مثبتی در جهت وحدت برداشته نمی شود که اوضاع بدتر از وضع موجود نیز می گردد.

بیان مصائب تفرقه نیز از آن جهت اهمیت دارد که عمق فاجعه ای که در صورت تفرقه متوجه جهان اسلام خواهد شد مشخص گردد. بصیرت به بزرگی این خطر سبب می شود تا ضریب دهی به مسئله وحدت، هم در اذهان عمومی و هم نزد مسئولین بیشتر شود.

قدم بعدی شناخت راه های رسیدن به وحدت است. اگر راه های صحیح کسب این مهم شناخته نشود، چپ و راست رفتن های متعدد باعث می شود تا علاوه بر عدم تحقق هدف تقریب، ناامیدی از امکان تقریب نیز به وجود بیاید که این خود از بزرگترین خطرهای راه تقریب است. بیان ثمرات وحدت نیز در همین راستا تحلیل می شود. تصور وضعیت مطلوبی که در اثر وحدت امت اسلام پدید می آید، عامل

تحرک و انگیزه ای برای تلاش هرچه بیشتر برای تحقق وحدت اسلامی است. در نهایت وظایفی که در قبال این مسئله بزرگ جهان اسلام بر دوش ماست آورده شده تا چراغ راهی باشد برای کسانی که می‌خواهند در این عرصه به فعالیت بپردازند.

۱. معنای وحدت:

اشاره: مگر می‌شود حق با باطل به وحدت برسند؟ اگر ما بر حقیقت پس چرا وحدت با اهل سنت؟ آیا می‌خواهید ما را سنی کنید؟ اصلاً مگر می‌شود این دو مذهب را به وحدت رساند و یکی کرد؟ این سوالات و سوالات دیگری از این دست، مشهورترین شبهات در باب وحدت است که از عدم فهم صحیح معنای وحدت به وجود می‌آید. رهبر انقلاب به کرات به تعریف صحیح وحدت پرداخته اند تا از این بدفهمی‌ها جلوگیری کنند. مهمترین نکته ای که از این تعاریف رهبر انقلاب استخراج می‌شود، این است که اساساً حیطه وحدت نه در عقاید که در مسائل اجتماعی است. به معنای دیگر منظور از وحدت، وحدت شیعه و سنی است، نه وحدت تشیع و تسنن. همه سخن رهبر انقلاب در این است که اختلافات عقیدتی به درگیری و شکاف‌های اجتماعی و سیاسی نینجامد و همزیستی مسالمت آمیز و همکاری اسلامی را مورد خدشه قرار ندهد. در این جا به ذکر چند نمونه از بیانات رهبر انقلاب در این باره می‌پردازیم:

روابط حسنه بین مذاهب

وحدت اسلامی هم معنایش معلوم است. مقصود این نیست که مذاهب، در یک مذهب حل شوند. بعضی کسان برای این که اتحاد مسلمین را تحصیل نمایند، مذاهب را نفی میکنند. نفی مذاهب، مشکلی را حل نمیکند؛ اثبات مذاهب، مشکلات را حل میکنند. همین مذاهبی که هستند، هر کدام در منطقه کار خودشان، امور معمولی خودشان را انجام دهند؛ اما روابطشان را با یکدیگر حسنه کنند.

۱ / ۵ / ۷۶ (بیانات در دیدار مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی)

تاکید بر اشتراکات

وحدت به معنای تکیه ی بر مشترکات است. ما مشترکات زیادی داریم؛ میان مسلمانان، مشترکات بیش از موارد اختلافی است. روی مشترکات باید تکیه کنند. تکلیف عمده هم در این مورد بر دوش نخبگان است؛ چه نخبگان سیاسی، چه نخبگان علمی و چه نخبگان دینی. علمای دنیای اسلام مردم را از تشدید اختلافات فرقه ای و مذهبی برحذر بدارند. دانشمندان دانشگاهی، دانشجویان را توجیه کنند و به آنها

تفهیم کنند که امروز مهم ترین مسئله در دنیای اسلام وحدت است. ۹۲/۱۰/۲۹ (بیانات در دیدار مسئولان نظام و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی)

عدم دشمنی با همدیگر

مساله این نیست که شیعه یا سنی عقاید یکدیگر را قبول کنند. نه، هرکسی عقیده خودش را دارد. هرکسی تابع استدلال است و به هر عقیده ای برسد، درست است. مساله این است که اصحاب عقاید مختلف، بایستی به وسوسه دشمن گوش نکنند. به جان هم نیافتند، با هم دشمنی نکنند و نسبت به هم کارشکنی نکنند.

۲۵ / ۱۰ / ۸۵ (بیانات در دیدار شرکت کنندگان در هم اندیشی علمای اهل تسنن و تشیع)

مقابله با دشمن و سعی در تفاهم با همدیگر

اتحاد مسلمین به دو معناست که باید تامین بشود. اول اینکه فرق گوناگون اسلامی (فرق شیعه و فرق سنی) - که هرکدام فرق مختلف کلامی و فقهی دارند - حقیقتاً در مقابله با دشمنان اسلام، همدلی و همدستی و همکاری و همفکری کنند. دوم اینکه فرق گوناگون مسلمین سعی کنند خودشان را به یکدیگر نزدیک کنند و تفاهم ایجاد نمایند.

۲۴ / ۷ / ۶۸ (بیانات در دیدار مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی)

اتحاد حرفی زبانی نیست

برادران مسلمان ببینند اتحادشان بر چه مبنایی است؟ آیا یک حرف زبانی است، یا یک واقعیتی وجود دارد؟ خب ما می بینیم که معارف مان یکی است، توحیدمان یکی است، معادمان یکی است، نبوت مان یکی است، نماز و روزه مان یکی است، دشمنانمان یکی هستند، اهداف و آرمان ها و منافعمان به هم پیوسته و گره خورده است - ملت های مسلمان، چه شیعه و چه سنی - چطور می توانیم از هم جدا باشیم؟

۹۰ / ۷ / ۲۵ (بیانات در اجتماع مردم پاوه)

۲. اهمیت وحدت:

اشاره: خیلی ها قائل به وحدت هستند ولی اهمیت آن را درک نمی کنند. وقتی چیزی نزد کسی اهمیت خاصی نداشته باشد، طبیعتاً دغدغه ای برای پیگیری آن نیز نخواهد داشت. به همین دلیل است که در

جامعه کنونی خود و به خصوص در بین نخبگان قشر عظیمی را می بینیم که در جهت مخالفت با تقرب کاری نمی کنند ولی در جهت ایجاد تقرب نیز کاری نمی کنند! آنها در واقع خنثی اند و بی تفاوت. در حالی که مخالفان وحدت به شدت فعال بوده و مدام در حال شبهه پراکنی درباره تقرب هستند. رهبر معظم انقلاب در این راستا در مجامع مختلف به تبیین اهمیت وحدت اسلامی پرداخته اند تا ضریب این مسئله در منظومه فکری نخبگان و عوام جهان اسلام را بالا ببرند. از نظر ایشان وحدت اسلامی نه تاکتیکی سیاسی، که اصلی اسلامی و قرآنی است که همواره باید آن را پی گرفت.

تفرقه شمشیری در دست مخالفان

برای آدمهای آگاه و مطلع از اوضاع جهان و جهان اسلام هم این مثل روز روشن است که امروز اختلافات مذهبی در میان مسلمانان، یک وسیله و برگه ای است در دست دشمنان ما. یک شمشیر در دست دشمنان ما، همین اختلافات مذهبی است. علنی کردن اختلافات، صریح کردن مخالفت‌های اعتقادی، به زبان آوردن مطالبی که کینه ها را برمی افروزد، یکی از وسایلی است که دشمن ما از آن بیشترین استفاده را دارد میکند. حالا [اگر] ما جوری عمل بکنیم که این مقصود دشمن برآورده بشود، این «بَدَلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا» است.

۳۱ / ۱ / ۹۳ (بیانات در دیدار جمعی از مداحان اهل بیت)

اصولی اسلامی

یکی از اصول اسلام، وحدت و اخوت اسلامی است. «واعتصموا بحبل الله جميعا و لا تفرقوا». نقاط مشترک را هم باید چسبید.

۶۹ / ۸ / ۲۹ (بیانات در دیدار با رهبران گروه های جهادی در افغانستان و جمعی از مسئولان وزارت

خارجه)

خدمت به آمریکا نباید کرد

این جور نباشد که کسی از یک گوشه ای خیال کند دارد از شیعه دفاع می کند و تصور کند دفاع از شیعه به این است که بتواند آتش دشمنی ضدشیعه و غیرشیعه را برانگیزد. این دفاع از شیعه نیست، این دفاع از ولایت نیست. اگر باطنش را بخواهید، دفاع از آمریکاست، دفاع از صهیونیست هاست.

۸۷ / ۹ / ۲۷ (بیانات در دیدار جمعی از مردم در روز عید غدیر)

وحدت تاکتیکی و مصلحتی نیست!

من از قدیم این اعتقاد و تفکر [وحدت اسلامی] را داشتم و دارم و آن را یک مسئله استراتژیک می دانم. یک مسئله تاکتیکی و مصلحتی هم نیست که حالا بگوییم مصلحت ما ایجاب می کند که با مسلمین غیرشیعه ارتباطات داشته باشیم... ما با این انگیزه صحیح مساله وحدت مسلمین را در جمهوری اسلامی یک مساله اساسی قرار داده ایم.

۲۶ / ۱ / ۶۹ (بیانات در دیدار اعضای ستاد برگزاری کنفرانس جهانی اهل بیت «ع»)

وحدت واجب و ممکن است

اتحاد را تبلیغ کنید. البته نمیگوییم الان اتحاد تحقق پیدا کند. طبیعی است که از حرف و عقیده و اعتقاد تا عمل فاصله ژرفی است؛ لیکن امروز اعتقاداً ترویج تفرق و تشتت میشود که نمونه‌هایش را میبینید. بایستی با این مبارزه و مقابله کرد. بایستی تفهیم کرد که وحدت بین مسلمین، به صد دلیل واجب، و به صد دلیل ممکن است. بایستی دنبال کرد که این نکته در تبلیغات زبان‌دانها و مبلغان و گویندگان و حتی حجاج معمولی که ممکن است رفیقی از یک کشور پیدا کنند و با او دو کلمه حرف بزنند، رعایت شود.

۱۳ / ۱۲ / ۷۶ (بیانات در دیدار کارگزاران حج)

وحدت جهت استفاده از ذخایر جهان اسلام

امروزه دنیای اسلام که از جهت ذخایر مادی و انسانی و فکری و تاریخی، یکی از بزرگترین مجموعه های جهان است، بیش از همیشه نیازمند وحدت و تقریب است. اگر متمرکز، و هم جهت ساختن تلاشها و توانها، و به جریان انداختن آن در سمت و سوی نجات امت اسلامی، هدف و آرزوی هر مسلمان خیرخواه و دلسوز است، باید دانست که این هدف جز در سایه‌ی نزدیک کردن دلها و فکرها، و ایمانها، دست یافتنی نیست.

۱۸ / ۱۰ / ۷۹ (پیام به کنگره بزرگداشت آیت الله بروجردی و شیخ محمود شلتوت)

وحدت احساساتی نیست

اینکه امام اینقدر روی مساله وحدت تکیه می کردند، برای این است که این یک مساله احساساتی نیست. این یک مساله عقلانی است. هر کس به مقدّسات آن فرقه دیگر اهانت کند، اگر با خشونت و اهانت با

فرقه دیگر برخورد کند، به هر اندازه که بُردِ کارِ او باشد، به این وحدت ضربه زده است؛ هر که میخواهد باشد.

۱۴ / ۶ / ۷۲ (بیانات در دیدار کارگزاران نظام و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی)

تفرقه سم مهلک است

مسأله‌ی شیعه و سُنی یکی از ابزارهای مهم دشمنان برای زمینگیر کردن امت اسلامی است. هم سُنی‌ها بدانند، هم شیعه‌ها بدانند؛ همه، در ایران و در دنیای اسلام، این را بدانند که اختلاف شیعه و سنی یکی از ابزارها و چماقهای دشمن علیه امت اسلامی است. آنها هر جور بتوانند، از این ابزار استفاده می‌کنند. آن روزی که سُنی فلسطینی زیر فشار است، یک عده‌ای را با این شعار، با این تبلیغات، که: اینها سُنی هستند، شما شیعه هستید؛ سعی می‌کنند نگذارند کمک کنند. امروز که شیعه‌ی لبنان زیر فشار است، به یک عده‌ای می‌گویند: شما سُنی هستید، اینها شیعه هستند؛ به آنها کمک نکنید. آنها نه به شیعه احترامی می‌گذارند، نه به سُنی؛ آنها با اصل اسلام طرفند. سم مهلک دنیای اسلام تفرقه است. این تفرقه ملت‌ها را از هم جدا می‌کند، دل‌ها را از هم جدا می‌کند.

۱۷ / ۵ / ۸۵ (بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم در سالروز میلاد امیرالمومنین «ع»)

۳. موانع وحدت:

اشاره: در راه ایجاد وحدت موانعی وجود دارد که نیل به این مقصود را دشوار می‌کنند. عدم درک صحیح از موانع وحدت و نادیده انگاشتن آنها باعث می‌شود که فعالیت‌های وحدوی به بن بست بخورد. برداشتن این موانع مهمترین کاری است که فعالین عرصه وحدت باید بدان اشتغال پیدا کنند. البته برداشتن بعضی از موانع مانند توطئه‌های دشمن در حیطه اختیارات ما نیست ولی بعضی دیگر از موانع داخلی است و باید رفع شوند. موانعی مانند تحریک عصبیت‌ها، جهالت‌ها و کج فهمی‌ها، بی‌اطلاعی و توهمات که رهبر انقلاب به آنها اشاره فرموده‌اند. به نمونه‌ای از فرمایشات رهبر انقلاب در باب موانع وحدت اسلامی اشاره می‌کنیم:

نقشه دشمن

سیاست دشمنان اسلام و مسلمین بر تفرقه قرار گرفته است. می‌خواهند بین مسلمان‌ها ایجاد اختلاف کنند. این برای آن‌ها از هر جنگ نظامی، از هر حرکت سیاسی از هر چالش اقتصادی باصرفه‌تر است.

متأسفانه زمینه‌ها هم فراهم شده است؛ مقدارش مربوط به تاریخ است، مقداری هم مربوط به جهالت‌های ما در همین دوران خود ماست. حالا غیر از اختلاف اقوام مختلف و ملت‌های مختلف، اختلاف مذاهب؛ شیعه و سنی - که اگر مسئله‌ی شیعه و سنی نبود، میرفتند سراغ مذاهب درون هر یک از این دو فرقه؛ بین آن فریق خاص و نحله‌های خاص تسنن یا تشیع و آنها را آتش‌افروزی می‌کردند.

۲۳ / ۸ / ۸۶ (بیانات در دیدار با کارگزاران حج)

تحریک عصبت‌ها

یکی از چیزهایی که من بخصوص می‌خواهم تکیه کنم، مسئله‌ی «انسجام اسلامی» است که ما گفتیم. انسجام اسلامی یعنی عصبت‌های بین‌المذهبی مسلمانها نباید تحریک شود. شما نباید کاری کنید که عصبت آن مسلمان غیرشیعه علیه شما تحریک شود؛ او هم متقابلاً نباید کاری کند که غیرت و عصبت شما را علیه خودش تحریک کند. آنها همین را می‌خواهند. الان شما ببینید دو تا گروه فلسطینی در فلسطین دارند با هم می‌جنگند! برای اسرائیل چه از این بهتر! به جای اینکه تفنگها به طرف آنها متوجه شود، علیه همدیگر دارند می‌جنگند! خوب، این خیلی چیز خوبی برای اسرائیل است. چقدر خرج کند، می‌ارزد که یک چنین وضعی پیش بیاید .

۱۴ / ۴ / ۸۶ (بیانات در دیدار مداحان اهل بیت «ع»)

جهالت و کج فهمی

علما و زیدگان، تلاششان این بوده است که نگذارند سطوح غیرعلمی کارشان به درگیری برسد؛ لیکن از یک دوره‌ای به این طرف، یک عامل دیگری هم وارد ماجرا شد و آن «استعمار» بود. نمی‌خواهیم بگوییم اختلاف شیعه و سنی همیشه مربوط به استعمار بوده. نه، احساسات خودشان هم دخیل بوده. بعضی از جهالت‌ها، بعضی از تعصب‌ها، بعضی از احساسات، بعضی از کج فهمی‌ها دخالت داشته، لیکن وقتی استعمار وارد شد، از این سلاح حداکثر استفاده را کرد.

۲۵ / ۱۰ / ۸۵ (بیانات در دیدار شرکت کنندگان در هم‌اندیشی علمای اهل تسنن و تشیع)

قدرت‌ها

اگر به تاریخ اسلام برگردیم، خواهیم دید که زمام و مبدا همه و یا قسمت اعظم این تعارض‌ها و تناقض‌ها، به دستگاه قدرت مادی برمی‌گردد. تاریخ اسلام را ملاحظه کنید، خواهید دید که از اختلافات اولیه

یعنی مساله خلق قرآن و امثال اینها تا بقیه اختلافهایی که در طول زمان، بین فرق اسلامی مخصوصا در زمان های بیشتری بین شیعه و سنی اتفاق افتاده است، تقریبا سرنخ این اختلافات در تمام بلاد اسلامی دست قدرتهاست.

۱۶ / ۷ / ۶۹ (بیانات در دیدار جمعی از مسئولان لشگری و کشوری و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی)

بی اطلاعی و توهمات

چیزهایی مانع از اتحاد می شود. عمده آنها بعضا کج فهمی ها و بی اطلاعی هاست. از حال هم خبر نداریم. درباره هم توهمات می کنیم، درباره عقاید هم، درباره تفکرات یکدیگر دچار اشتباه می شویم. شیعه درباره سنی و سنی درباره شیعه. فلان ملت مسلمان درباره ی آن ملت دیگر، درباره ی همسایه اش؛ سوء تفاهم ها، که دشمنان هم بشدت بر این سوء تفاهم ها دامن می زنند. افرادی هم متأسفانه بر اثر همین سوء فهم، سوء تحلیل، ندیدن نقشه ی کلی دشمن، بازیچه ی این بازی دشمن قرار می گیرند و دشمن از آنها استفاده می کند. ۱۷ / ۱ / ۸۶ (بیانات در دیدار کارگزاران نظام)

۴. عوامل تفرقه:

عواملی که سبب ایجاد تفرقه می شوند باید از بین بروند. شناخت این عوامل مقدمه مبارزه با این عوامل است. هرچند بعضی عوامل خارجی اند و خارج از کنترل ما، اما عوامل داخلی را می شود با برنامه ریزی از بین برد تا راه بر شکل گیری تفرقه بسته شود. از عوامل اصلی تفرقه دشمن است که شبانه روز مشغول برنامه ریزی و فعالیت برای ایجاد تفرقه در جهان اسلام است. یکی دیگر از عواملی که رهبر انقلاب برمی شمارند این است اختلافات میان مذاهب به سطح عموم مردم و کوچه و بازار راه پیدا کند. اهانت بر مقدسات دیگران، تمرکز بر مسائل اختلافی و نادیده گرفتن اشتراکات، تحریک عواطف و احساسات پیروان سایر مذاهب و تبدیل شدن اختلاف به تعارض و کشمکش، از دیگر عواملی است که از نظر رهبر معظم انقلاب موجب ایجاد تفرقه در جهان اسلام می شود. نمونه ای از جملات رهبر انقلاب در این زمینه در ذیل آمده است:

دست دشمن

پول نفت فلان کشوری که به نوکری آمریکا و غرب، در میان ملت های مسلمان شناخته شده و روسیاه است و به استکبار وابستگی دارد، اگر صرف انتشار کتابی در رد تشیع شد، محض رضای خدا و علاقه به

تسنن نیست و غرض خبیثی را دنبال می کند. عکس قضیه هم صادق است. اگر دیدیم عواملی در جامعه شیعی، مشغول تحریک و برانگیختن حساسیت نسبت به برادران اهل سنت یا مقدسات آنها هستند، اگر حمل بر کجی سلیقه و بدفهمی نکنیم، باید بدانیم که قطعاً دست دشمن است.

۵ / ۷ / ۶۸ (بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم)

غیرعلمی شدن اختلافات

این اختلافات وقتی به سطوح پایین - مردم عامی - می رسد، به جاهای تند و خطرناکی می رسد، دست به گریبان می شوند. علما می نشینند با هم حرف می زنند و بحث می کنند، لیکن وقتی نوبت به کسانی رسید که سلاح علمی ندارند، از سلاح احساسات و مشت و سلاح مادی استفاده می کنند که این خطرناک است.

۲۵ / ۱۰ / ۸۵ (بیانات در دیدار شرکت کنندگان در هم اندیشی علمای اهل تسنن و تشیع)

دلارهای نفتی

الان دلارهای نفتی دارد یک جاهائی صرف میشود؛ بنده خبر دارم، اطلاع دارم. اینها گزارشهائش غالباً گزارشهائی است که پخش نمیشود. در بعضی از کشورهای اسلامی مثل ریگ پول میریزند برای اینکه در بین سنی ها اجتماع ضد شیعه درست کنند. این از این طرف؛ از آن طرف هم به یک گوینده ی به اصطلاح شیعی پول میدهند که در تلویزیون، به نام شیعه، ام المؤمنین عایشه را متهم کند، قذف کند، اهانت کند. روشها اینهاست. شما در مقابل این روشها چه کار میکنید؟ سنی چه کار میکنی؟ شیعه چه کار میکنی؟ از کارهای اینها گول نخوریم. اختلاف برای آنها بیشترین و بزرگترین نعمت است.

۲۰ / ۷ / ۹۰ (بیانات در دیدار جمعی از روحانیون شیعه و اهل سنت کرمانشاه)

تحریک عواطف مذهبی

بدانید تحریک عواطف مذهبی برادران اهل سنت کار بسیار خطا و گناه است. این را به عنوان یک اصل بپذیرید. یک نقطه اختلافی وجود دارد. تکیه بر روی این نقاط، شعله ور کردن آتش تعصبات در این نقاط اختلاف، این درست همان چیزی است که امروز سازمان های جاسوسی آمریکا و اسرائیل دنبالش هستند.

۲۳/۸/۸۶ (بیانات در دیدار کارگزاران حج)

اهانت به مقدسات مذهبی

هر کس دارای هر مذهبی است به عقاید و ارزش های خود احترام می گذارد. اما این احترام گذاشتن نباید با اهانت به ارزش های جمعیت دیگری همراه شود که در اعتقادات با آنها موارد اختلافی دارند. ما متفقاً به یک اسلام، به یک کعبه، به یک پیغمبر، به یک نماز، به یک حج، به یک جهاد و به یک شریعت معتقدیم و عمل می کنیم. موارد اختلاف به مراتب کمتر از موارد وحدت و اتفاق نظر است.

(بیانات در دیدار مردم زاهدان) ۸۱/۱۲/۲

تبدیل تفاوت ها به تضاد

تفرقه و ستیزه جویی میان بخش های امت مسلمان، بیماری خطرناکی است که باید با همه ی توان به درمان آن پرداخت. دشمنان ما از دیرباز در این عرصه نیز به تلاش گسترده و بی وقفه دست زده اند و امروزه که بیداری اسلامی، آنان را وحشت زده کرده است، تلاش خود را شدت بخشیده اند. همه سخن دلسوزان آن است که تفاوت ها نباید به تضاد تبدیل شود و چندگونگی نباید به ستیزه گری بینجامد.

(پیام به کنگره عظیم حج) ۸۶/۹/۲۷

تمرکز بر مسائل اختلافی

فرقه های مسلمان، با خدای واحد، پیغمبر واحد، قرآن واحد، قبله واحد، عبادت واحد، این همه مشترکات و مسلمات، چند موضوع اختلافی را وسیله قرار بدهند برای دشمنی! این خیانت نیست؟ این غرض ورزی غرض ورزان و غفلت غافلان نیست؟ هر کسی در این زمینه تقصیری بکند، پیش خدای متعال مواخذ است، چه شیعه باشد چه سنی.

(بیانات در دیدار اқشار مختلف مردم در سالروز میلاد امیرالمومنین «ع») ۸۵/۵/۱۷

۵. مصائب تفرقه:

خیلی ها عمق خطری که به دلیل تفرقه متوجه جهان اسلام می شود را درک نمی کنند. لذا نسبت به ایجاد تفرقه بی تفاوت هستند. کسر قابل توجهی از مردم اگر نسبت به خطرات تفرقه بصیرت پیدا کنند از انجام اعمال تفرقه انگیز خودداری خواهند کرد. متأسفانه بحث وحدت در جامعه ما به مبحثی کلیشه ای تبدیل شده است. این کلیشه ای شدن، عمیق شدن در آن و توجه کافی به آن را در میان مردم از بین برده است. خیلی از خواص نیز متوجه عمق فاجعه نیستند. این مسائل باعث می شود که رهبر انقلاب در

موارد متعدد مصائب تفرقه را بازگو کنند تا تلنگری باشد بر کسانی که غافلند. مرور این اندازهای رهبری برای اینکه به خواب رفتگان را بیدار و هوشیار کند ضروری است. به نمونه ای از این جملات اشاره می‌کنیم:

به حاشیه رفتن مسئله فلسطین

همه ی تلاشهای دشمن متوجه این میشود که امت اسلامی را از یاد فلسطین غافل کند. چه جور؟ با ایجاد اختلافات، با جنگهای داخلی، با ترویج افراطگری انحرافی به نام اسلام و به نام دین و شریعت. عده ای عامه ی مسلمانان را، اکثریت مسلمانان را تکفیر کنند. وجود این جریانهای تکفیری که در دنیای اسلام به وجود آمدند، برای استکبار، برای دشمنان جهان اسلام یک مزده است...چه کسی میتواند شک کند که وجود این جریانها و پشتیبانی این جریانها و تمویل این جریانها و دادن سلاح به اینها کار استکبار است و کار دستگاه های امنیتی خبیث دولتهای استکباری است؟

۹۲/۱۰/۲۹ (بیانات در دیدار مسئولان نظام و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی)

عدم همکاری

وقتی تفرقه پیدا شد، وقتی نسبت به هم سوءظن وجود داشت، وقتی یکدیگر را خائن دانستیم، طبیعی است که با هم همکاری نمی‌کنیم. همکاری هم اگر بکنیم، با هم صمیمی نخواهیم بود. این همان چیزی است که آن دشمن دنبال اوست. هم عالم شیعه، هم عالم سنی، باید این را بفهمند؛ این را درک کنند.

۸۸/۲/۲۳ (بیانات در دیدار روحانیون و طلاب تشیع و تسنن کردستان)

ضعف و ذلت مسلمانان

امروز شعار «انما المومنون الاخوة فاصلحوا بین اخویکم» از همیشه جدی تر است. امروز این ضعف و ذلتی که مسلمانان شورهای در دنیا دچار آن شده اند، ناشی از همین تفرق و اختلاف است. اگر مسلمانان متحد بودند، فلسطین این طور نمیشد. بوسنی آن طور نمیشد. کشمیر آن طور نمیشد. تاجیکستان این طور نمیشد. مسلمانان اروپا، آن طور در محنت زندگی نمیگردند. مسلمانان در امریکا، آن طور مورد زورگویی قرار نمیگرفتند. علت این است که ما با هم اختلاف داریم.

(بیانات در دیدار کارگزاران نظام و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی) ۷۲/۶/۱۴

از بین رفتن شکوه و عظمت مسلمین

جنگ شیعه و سنی برای دشمنان اسلام خیلی قیمت دارد. اختلاف و تفرقه میان امت اسلامی موجب می شود که معنویت، طراوت، قدرت، شکوه و عظمت ائتلاف ملی شما در هم بشکند و همان طور که قرآن فرموده است «و تذهب ریحکم». (بیانات در دیدار کارگزاران نظام و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی)

نفس راحت صهیونیست ها

خوب فهمیدند که اگر در دنیای اسلام مذاهب اسلامی گریبان یکدیگر را بگیرند و کشمکش با همدیگر را شروع کنند، رژیم غاصب صهیونیست نفس راحتی خواهد کشید؛ این را خوب فهمیدند. لذا از یک طرف گروه های تکفیری را به راه می اندازند که نه فقط شیعه را تکفیر کنند، بلکه بسیاری از فرق اهل سنت را هم تکفیر کنند؛ از آن طرف هم یک عده مزدور را به راه بیندازند که برای این آتش هیمه فراهم کنند، بنزین روی آتش بریزند؛ که می بینید، میشنوید، یا خبر دارید. وسائل ارتباط جمعی و رسانه در اختیار اینها میگذارند؛ در کجا؟ در آمریکا! در کجا؟ در لندن! آن تشییعی که از لندن و از آمریکا بخواهد برای دنیا پخش بشود، آن تشییع به درد شیعه نمیخورد .

(بیانات در دیدار کارگزاران حج) ۹۲/۶/۲۰

انحراف از مبارزه با صهیونیزم

گاهی ما مسلمانها خودمان نقشه‌ی دشمن را درست نمی‌شناسیم، خود ما جزئی از آن نقشه‌ی دشمن میشویم؛ که امروز متأسفانه دنیای اسلام مبتلای به این است. نقشه‌ی دشمن، تحریک عصبیتهای مذاهب مختلف اسلامی علیه یکدیگر است؛ نقشه‌ی دشمن این است که توجه امت اسلامی را از نقطه‌ی حقیقی خصومت و دشمنی - یعنی سرمایه‌داری فاسد و مفسد و صهیونیزم - منحرف کند و به جاهای دیگری متوجه کند.

(بیانات در دیدار مسئولان نظام و سفرای کشورهای اسلامی) ۹۲/۳/۱۷

تهدید بیداری اسلامی

امروز یکی از خطرناک ترین چیزهائی که نهضت بیداری اسلامی را تهدید میکند، اختلاف افکنی و تبدیل این نهضتها به معارضه های خونین فرقه ای و مذهبی و قومی و ملی است. این توطئه هم اکنون از سوی سرویسهای جاسوسی غرب و صهیونیزم، با کمک دلارهای نفتی و سیاستمداران خودفروخته، از شرق آسیا تا شمال آفریقا و بویژه در منطقه ی عربی، با جد و اهتمام دنبال می شود.

(بیانات در اجلاس جهانی علما و بیداری اسلامی) ۹۲/۲/۹

تجزیه کشورهای اسلامی

نقشه های خائنه برای اختلاف افکنی میان مسلمانان و ایجاد سوء ظن میان کشورهای بپاخاسته با جمهوری اسلامی ایران، مسأله ی فلسطین و کوشش برای منزوی کردن مبارزان و خاموش کردن جهاد فلسطینی، تبلیغات اسلام ستیزانه ی دولت های غربی و حمایت آنان از اهانت کنندگان به مقام قدسی پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله، زمینه سازی برای جنگ های داخلی و تجزیه ی برخی از کشورهای مسلمان، ترساندن دولت ها و ملت های انقلابی از معارضه با سلطه خواهان غربی و ترویج این توهم که آینده ی آنان در گرو تسلیم در برابر آن متجاوزان است.

(پیام به کنگره عظیم حج) ۹۱/۸/۴

۶. راه های رسیدن به وحدت

حال باید دید که برای رسیدن به وحدت چه باید کرد؟ عده ای برای ایجاد وحدت بر فعالیت های سیاسی تمرکز می کنند. عده دیگر از تقرب در فضای علمی هواخواهی می کنند و معتقدند که اگر علمای دو طرف تقریبی شوند، وحدت هم خود به خود شکل می گیرد. بعضی دیگر نگاهی اجتماعی و فرهنگی به وحدت دارند و عمده تمرکز خود را روی فعالیت بر عموم مردم می گذارند. هریک از این افراد برای نیل به مقصود خود راه هایی را بر می گزینند که متناسب با نگرش آنان در باب وحدت است. رهبر انقلاب هم از سخن گفتن در این مسئله مهم غفلت نورزیده است. از مجموع سخنان ایشان اینطور استنباط می شود که ایشان مجموعه ای هماهنگ از اقدامات سیاسی، علمی، فرهنگی و اجتماعی را برای ایجاد وحدت ضروری می دانند. از نظر ایشان هم علما باید تفاهم و همکاری با یکدیگر را بیشتر کنند و هم عموم مردم به سمت محبت با یکدیگر حرکت کنند و هم اقدامات سیاسی مناسب انجام بگیرد. در واقع ایشان معتقدند که با صرف یک یا چند کار نمی توان به وحدت رسید بلکه باید مجموعه ای هماهنگ از فعالیت ها اعمال شود تا نیل به این مقصود صورت بگیرد. به نمونه ای از راهکارهای ایجاد وحدت در کلام رهبر انقلاب اشاره می کنیم:

محبت طرفینی

ما به همه میگوییم که احترام یکدیگر را حفظ بکنند و به عقاید و مقدسات هم اهانت نکنند. اگر کسی به بهانه‌ی عقیده‌ی بخواد به مقدسات دیگران اهانت بکند، از نظر ما به هیچ وجه قابل دفاع نیست. ما به همه می گوییم که احترام یکدیگر را حفظ کنند و به عقاید و مقدسات هم اهانت نکنند... محبت طرفینی است. بایستی همه با هم کمک کنند تا محبت بوجود بیاید و دشمن نتواند سوءاستفاده کند. دشمنی که نه با شیعه رابطه‌ی خوبی دارد و نه با سنی، بلکه با اصل اسلام مخالف است و نسبت به آن کینه میورزد .

(بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم و مسئولان و جمعی از شیعیان استان سرحد پاکستان) ۶۸/۷/۱۹

ارتباط علمای دو طرف

علمای شیعه و سنی با هم جلسه بگذارند، تفاهم کنند، با هم حرف بزنند. ما کارهای مشترکی داریم... هر کسی اگر میخواهد مذهب خودش، کار خودش را حفظ کند، داشته باشد؛ اگر میخواهند بحث مذهبی

بکنند، هیچ اشکالی ندارد - من بحث مذهبی را هم قبول دارم - اگر دوست دارند بحث علمی مذهبی بین علما و بین صاحبان فن بکنند، بنشینند این کار را بکنند؛ منتها نه در منظر و مرئای مردم، بلکه در جلسات علمی بنشینند با هم بحث کنند؛ او استدلالش را بگوید، آن استدلالش را بگوید؛ یا یکی قانع میشود، یا قانع نمیشود؛ اینها اشکال ندارد؛ لیکن علی‌رغم همه‌ی اینها، یک امور مشترکی وجود دارد؛ یک دردهای مشترکی هست که درمانهای مشترکی دارد. عالم شیعه در بین مردم خود، عالم سنی در بین مردم خود نفوذ دارند؛ از این نفوذ استفاده کنند، این مشکلات مشترک را برطرف کنند.

۹۰/۷/۲۰ (بیانات در دیدار جمعی از روحانیون شیعه و اهل سنت کرمانشاه)

خود را از گذشته قیچی کنیم

سالها پیش از انقلاب که با بعضی از برادران اهل سنت صحبت می‌کردم، به آن‌ها می‌گفتم که اگر ما بخواهیم وحدت اسلامی تحقق پیدا کند، باید خودمان را از گذشته جدا و قیچی کنیم... اگر به گذشته برگردیم، دعاوست. این قدر بحث و تکذیب و تغلیط و درگیری و خونریزی و این طور چیزها اتفاق افتاده که اگر نگاهی به گذشته بکنیم، باز دعا خواهد شد. ۶۸/۱۰/۵ (بیانات در دیدار جمعی از روحانیون حوزه های علمیه اهل سنت)

نشان دادن عملی وحدت

این قدر ما روایت در ثواب شرکت در نماز جماعت اهل سنت در زمان ائمه «ع» داریم که روایت دارد که در مسجدالحرام پشت سر اینها نماز بخوانید، مثل اینکه پشت سر پیغمبر نماز خوانده اید... این نمایش وحدت است. عملاً وحدت را نشان دهید. روی همین فکر بود که امام بزرگوار ما (که رضوان خدا بر او باد) - آن مرد بیدار، آگاه - به همه‌ی ماها، همه‌ی حاجی‌های ایرانی، توصیه کرد که در نماز جماعتها در مسجدالحرام، در مسجدالنبی شرکت کنید؛ در این اجتماعات حضور داشته باشید، که یکی از مصادیقش این است .

۸۸/۸/۴ (بیانات در دیدار کارگزاران حج)

نزدیک کردن دلها

امروزه دنیای اسلام که از جهت ذخائر مادی و انسانی و فکری و تاریخی، یکی از بزرگترین مجموعه‌های جهان است، بیش از همیشه نیازمند وحدت و تقریب است. اگر متمرکز، و هم جهت ساختن تلاشها و

توانها، و به جریان انداختن آن در سمت و سوی نجات امت اسلامی، هدف و آرزوی هر مسلمان خیرخواه و دلسوز است، باید دانست که این هدف جز در سایه‌ی نزدیک کردن دلها و فکرها، و ایمانها، دست یافتنی نیست.

۱۸/۱۰/۷۹ (پیام به کنگره‌ی بزرگداشت حضرت آیت‌الله العظمی بروجردی و علامه شیخ محمود شلتوت)

محور قرار دادن پیامبر «ص»

عزیزان من! مسلمانان دنیا زیر نام نبی اکرم «ص» راحت تر و سهل تر از همه چیز، می توانند متحد شوند. این خصوصیت آن بزرگوار است. من بارها عرض کرده‌ام: «آن بزرگوار، مجمع و ملتقای عواطف مسلمانان است. مسلمان، به پیغمبر خود عشق میورزد.» خدایا تو شاهدی که دل های ما مالمال از محبت پیغمبر است. از این محبت باید استفاده کرد. این محبت راهگشاست.

۱۴/۶/۷۲ (بیانات در دیدار کارگزاران نظام و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی)

محور قرار دادن اهل بیت «ع»

در صدر فعالیتهای مرحوم آیه‌الله بروجردی (رضوان‌الله‌تعالی‌علیه) برای تقرب - آن طور که من شنیدم و تا حدودی اطلاع دارم - توجه به «حدیث ثقلین» بود که بین مذاهب مختلف اسلامی مورد اتفاق است و متواتراً آن را نقل کرده‌اند. به همان شکلی که شیعه آن را نقل کرده، کتب برادران اهل سنت هم پُر است؛ اگرچه به شکل دیگری هم نقل کرده‌اند. مساله اهل بیت و نظیر آن را که مورد قبول همه مسلمین است و همه مسلمین به آنان ارادت دارند و آنان را دوست می دارند و هرکدام به نحوی به آنان عقیده دینی دارند، محور قرار بدهند.

۱/۷/۷۰ (بیانات در دیدار اعضای شورای عالی مجمع تقرب مذاهب اسلامی)

محور قرار دادن قرآن

دشمنان اسلام و دشمنان قرآن سعی کرده اند بین ملت‌های مسلمان فاصله بیندازند، آنها را از هم جدا کنند، گاهی حتی آنها را روبه روی هم قرار بدهند و دشمن هم وانمود کنند. این ناشی است از غفلت از قرآن. وقتی ملت‌های مسلمان، همه این کتاب آسمانی، این پیام آسمانی، این هدیه ی عظیم الهی را قبول دارند، چه چیزی بهتر از این وسیله ی اجتماع و اتحاد؟ همه بنشینیم سر این سفره ی معنوی؛ همه استفاده کنیم از این مایه ی عزت و قدرت اسلامی و الهی.

۹۰/۴/۱۴ (بیانات در دیدار شرکت کنندگان در مسابقات قرآن)

۷. ثمرات وحدت:

تصور وضعیت مطلوبی که در اثر وحدت اسلامی به وجود می آید و برکات بی شماری که این مسئله برای امت اسلام دارد، سبب می شود تا انگیزه برای فعالیت های وحدت بخش بیشتر شود. ثمرات وحدت در واقع همان اهدافی است که ما برای رسیدن به آن به وحدت اسلامی می اندیشیم و برای آن برنامه ریزی و فعالیت می کنیم. رهبر انقلاب در بیاناتی به نتایج مختلف وحدت اسلامی پرداخته اند. ایشان عزت اسلام، یاری خداوند، اقتدار جهان اسلام، پیروزی بر دشمن، بسته شدن راه سلطه استکبار بر کشورهای اسلامی و مواردی از این دست را از ثمرات پربرکت وحدت اسلامی می دانند. به نمونه ای از بیانات رهبر انقلاب در این زمینه اشاره می کنیم:

عزت اسلام

اینکه امام بزرگوار توانست اسلام را عزیز کند، به برکت ایجاد احساس وحدت در بین مسلمین بود. مسلمان در اقصی نقاط عالم، به نام امام حرکت می کرد. فکر نمی کرد که «مذهب من چیست؟» «من سنی ام، او شیعه است» «او سنی است نه شیعه ام» این حالت برای دشمن حالت مضری است. دشمن می خواهد این را بشکند.

۷۲/۶/۱۴ (بیانات در دیدار کارگزاران نظام و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی)

یاری خداوند

بزرگترین پشتوانه‌ی جهان اسلام، امت بزرگ اسلامی است؛ یعنی ملت‌های مسلمان که وحدت و اتفاق و تفاهم آنها و غریو رعد آسای اعتراض آنها و قدرت اندیشه و بازوی کار و ثروت طبیعی و خداداده‌ی آنها، می تواند دل هر دولت مستکبر را آب، و گوش او را کر، و پشت او را خم کند... ملت های مسلمان باید بدانند که اگر با هم باشند، دست خدا با آنهاست و دست خدا مقتدرتر از هر پدیده قدرتمند در عالم است.

۷۶/۱/۲۱ (پیام به کنگره عظیم حج)

مقابله با جهانخواران

ملت‌های شجاع و به پاخاسته در مصر و تونس و لیبی و دیگر ملت‌های بیدار و مبارز بدانند، نجات آنان از ظلم و کید آمریکا و دیگر مستکبران غربی، تنها و تنها در آن است که تعادل قوا در جهان به نفع آنان

برقرار شود. مسلمانان برای اینکه بتوانند مسائل خود را به صورت جدی با جهانخواران حل کنند، باید خود را به مرز قدرت بزرگ جهانی برسانند. و این جز با همکاری و همدلی و اتحاد کشورهای اسلامی به دست نخواهد آمد.

۹۰/۸/۱۴ (پیام به کنگره عظیم حج)

بسته شدن راه بر سیطره دشمن

سیاستمداران استعمارگر به خوبی می دانستند که اگر هویت یکپارچه جهان اسلام شکل بگیرد، راه بر سیطره سیاسی و اقتصادی آنان بسته خواهد شد. پس در تلاشی همه سویه و بلندمدت، به اختلافات در میان مسلمانان دامن زدند و زیر چتر این سیاست خبیثانه، از غفلت توده‌های مردم و سست‌عنصری زمامداران سیاسی و فرهنگی، بهره‌برداری کردند و کار خود را در تسلط بر کشورهای اسلامی پیش بردند. ۸۵/۱۰/۸ (پیام به کنگره عظیم حج)

پیروزی بیداری اسلامی

در شرایطی که بیداری اسلامی و تحولات خیره کننده ی پس از آن، جهان اسلام را در یکی از حساس ترین مقاطع تاریخ قرار داده، وحدت امت اسلامی و تقریب مذاهب اسلامی محوری اساسی برای تحصیل و حفظ پیروزی های این حرکت مبارک است. از سوی دیگر دشمنان اسلام و امپراطوران کفر و نفاق به رهبری امریکا و اسرائیل می خواهند معادله ی جهاد و مقاومت را تبدیل به طرح تکفیر و ترور فرزندان اسلام نموده و در یک کلام، جنگ شیعه - سنی را به مثابه دل مشغولی ملت های مسلمان بر جهان اسلام تحمیل کنند و به خیال خود از این راه بر تمامی مقدرات مادی و معنوی جهان اسلام مسلط شوند. ۹۱/۴/۲۴ (انتصاب حجت الاسلام و المسلمین اراکی به سمت دبیر کلی مجمع تقریب مذاهب اسلامی)

اقتدار جهان اسلام

دشمنان اسلام و مسلمین میخواهند امت اسلام یکپارچه نباشد؛ چون اگر یکپارچه شد، قوی میشود، مقتدر میشود، در میدانهای گوناگون هویت یابی میکند؛ آن وقت کار برای مستکبران جهانی سخت خواهد شد. لذا میخواهند جدا کنند. اختلافات مذهبی را راه می اندازند، اختلافات قومی را راه می اندازند، ناسیونالیسمهای افراطی را در بین ملتها به جریان می اندازند؛ این فارس است، این عرب است، این ترک است، این پاکستانی است، این کجائی است، این شیعه است، این سنی است؛ این اختلافات را هی برجسته

میکند، هی درشت میکنند، برای اینکه بین ما دیوار ایجاد کنند، برای اینکه دو نفر ما را به یکدیگر بدبین کنند تا ما با هم نباشیم، دستهامان در هم گره نشود و یک حرکت عظیم به وجود نیاید.

(بیانات در دیدار کارگزاران حج) ۹۰/۷/۱۱

همدردی و همدلی مسلمانان

وحدت اسلامی اولین اثرش باید این باشد که ملتها با هم احساس همدردی کنند؛ که وقتی یک ملتی خوشحال است، بقیه خوشحال باشند؛ وقتی غمگین است، بقیه غمگین بشوند؛ وقتی گرفتار است، بقیه در آن گرفتاری خود را سهمیم بدانند؛ وقتی استنصار میکند، بقیه به نصرت او بشتابند و به سراغ او بروند.

(بیانات در دیدار شرکت کنندگان در کنفرانس وحدت اسلامی) ۸۹/۱۲/۱

۸. وظیفه ما:

پس از بیان زوایای مختلف مبحث وحدت اسلامی و تقریب مذاهب نوبت به توصیه هایی است که رهبر انقلاب به ما کرده اند. رهبر انقلاب وظایفی که ما در قبال این بزرگترین مسئله جهان اسلام داریم را بیان کرده اند. وظایفی که ضمانت اجرای تمامی آن چیزی است که در قسمت های قبل بدان پرداخته شد. اگر به توصیه های ایشان عمل نشود هیچ یک از ثمرات وحدت به دست آمدنی نخواهد بود و هیچ یک از مصائب تفرقه نیز از بین رفتنی نمی شود. به ذکر نمونه ای از وظایفی که رهبر انقلاب برای ما برشمرده اند می پردازیم:

مقابله با هر عامل ضدوحدت

مسلمانها باید با هر عامل مخالف وحدت و ضدّ وحدت مقابله بکنند؛ این یک تکلیف بزرگ برای همه ی ما است. هم شیعه باید این را قبول کند، هم سنی باید قبول کند، هم شعبه های گوناگونی که در میان شیعیان و در میان سنی ها وجود دارد این را باید بپذیرند.

(بیانات در دیدار مسئولان نظام و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی) ۹۲/۱۰/۲۹

عدم دامن زدن به کینه ورزی ها

در جلسات نباید کینه ورزی های مذهبی را زیاد کرد؛ این را چقدر باید تکرار کرد؟ بارها تکرار کرده ایم؛ بعضی حاضر نیستند [گوش کنند]. شما اگر بخواهید آن کسی را که موافق مذهب شما نیست و عقیده ی

حقّ شما را قبول ندارد هدایت کنید، چه کار میکنید؟ اوّل شروع میکنید به مقدّسات او بدگویی کردن و دشنام دادن؟ اینکه بکّلی او را از شما دور خواهد کرد و امید هدایت او را به صفر خواهد رساند. راه این کار این نیست.

۹۳/۱/۳۱ (بیانات در دیدار با جمعی از مداحان اهل بیت «ع»)

از بین بردن بدبینی ها

حضور نیروهای تکفیری که امروز متأسفانه در برخی از نقاط منطقه فعالند، خطر بزرگشان این نیست که بی گناه هان را میکشند، آن هم جنایت است، بزرگ است؛ اما خطر بزرگ این است که دو گروه شیعه و سنی را نسبت به هم بدبین میکنند؛ این خیلی خطر بزرگی است؛ جلوی این بدبینی را باید بگیریم. نه از آن طرف شیعیان خیال کنند که یک گروه آنچنانی که با شیعه این جور رفتار میکند این جبهه ی اهل تسنن است که با اینها مقابله میکند، نه جبهه ی اهل سنت تحت تأثیر حرفهای آنها - آنچه آنها راجع به شیعه میگویند و تهمتیهایی که میزنند و آتش افروزی هایی که میکنند - قرار بگیرند. ۹۲/۱۲/۱۵ (بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان)

تاکید روی اشتراکات

روی مشترکات باید تکیه کنند. تکلیف عمده هم در این مورد بر دوش نخبگان است؛ چه نخبگان سیاسی، چه نخبگان علمی و چه نخبگان دینی. علمای دنیای اسلام مردم را از تشدید اختلافات فرقه ای و مذهبی برحذر بدارند. دانشمندان دانشگاهی، دانشجویان را توجیه کنند و به آنها تفهیم کنند که امروز مهم ترین مسئله در دنیای اسلام وحدت است. ۹۲/۱۰/۲۹ (بیانات در دیدار مسئولان نظام و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی)

عدم اهانت به مقدّسات یکدیگر

اینجانب همچون بسیاری از علمای اسلام و دلسوزان امت اسلامی بار دیگر اعلام میکنم که هر گفته و عملی که موجب برافروختن آتش اختلاف میان مسلمانان شود و نیز اهانت به مقدّسات هر یک از گروه های مسلمان یا تکفیر یکی از مذاهب اسلامی، خدمت به اردوگاه کفر و شرک و خیانت به اسلام و حرام شرعی است.

۹۲/۷/۲۲ (پیام به کنگره عظیم حج)

ممنوعیت جدال و درشت گویی

تقویت روح اخوت و همدلی، درس بزرگ حج است. در اینجا حتی جدال و درشت گویی با دیگران ممنوع است. پوشش یکسان و اعمال یکسان و حرکات یکسان و رفتار مهربان در اینجا به معنی برابری و برادری همه ی آن کسانی است که به این کانون توحید معتقد و دلبسته اند. این ردّ صریح اسلام بر هر فکر و عقیده و دعوتی است که گروهی از مسلمانان و معتقدان به کعبه و توحید را از دایره ی اسلام بیرون بدارد.

(پیام به کنگره عظیم حج) ۹۲/۷/۲۲

ایجاد ارتباطات حسنه

امروز در دنیا بسیار تلاش میشود که بین شیعه و سنی اختلاف بیفتد. البته کسانی که اهل فکر و تحلیلند، میدانند که استکبار از این کار چه فواید و منافی میبرد. هدفشان این است که ایران را از مجموعه کشورهای اسلامی جدا کنند؛ انقلاب اسلامی را مخصوص مرزهای ایران کنند؛ فشار روی ایران را از سوی کشورهای اسلامی دیگر زمینه سازی کنند و از درس آموزی ملت‌های دیگر از درسهای ملت ایران جلوگیری نمایند. ما باید درست نقطه مقابل عمل کنیم. هر کس - چه در محیط سنی و چه در محیط شیعه - به همدلی و ارتباطات حسنه و دوستانه بین شیعه و سنی کمک کند، او به نفع انقلاب و اسلام و هدفهای امت اسلامی کار کرده است. هر کس هم سعی در جدایی کند، درست نقطه مقابل آن حرکت کرده است.

(بیانات در اجتماع بزرگ زائران و مجاوران امام رضا «ع») ۷۹/۱/۶

کنار گذاشتن اختلافات دیرین

هم در دوران بعد از پیروزی انقلاب و هم پیش از پیروزی انقلاب، همیشه عقیده من بر این بود که امروز شیعه و سنی باید اختلافات دیرین خود را در تعامل روزمره خودشان کنار بگذارند. جنگ و دعوا را کنار بگذارند و مشترکات خود را بچسبند؛ که این (مسئله غدیر) یکی از مشترکات میتواند باشد. امروز هم عقیده‌ام همین است.

(بیانات در اجتماع بزرگ زائران و مجاوران امام رضا «ع») ۷۹/۱/۶

نباید بازیچه دشمن شد

من بار دیگر برای صدمین بار، هزارمین بار، از زبان ملت ایران خطاب به همه برادران مسلمان در اکتاف عالم عرض می‌کنم: اتحاد خودتان را حفظ کنید، مبادا بازیچه دست دشمنان مشترکی بشوید که به عنوان قومیت عرب و عجم، به عنوان مذهب شیعه و سنی، به عناوین گوناگون دیگر می‌خواهند بین شما اختلاف بیندازند.

(بیانات در دیدار مسئولان نظام به مناسبت عید فطر) ۸۷/۷/۱۰

به نفوذی بودن متهمش کنید!

باید بیش از گذشته، "وحدت" را برای اسلام و پیشرفت به سمت هدفهای اسلامی و سازندگی کشور رعایت کرد. خیلی مراقب باشید که نفوذی‌های دشمن، پرچم‌های اختلاف را بلند نکنند. هر پرچم اختلافی که بلند شد، شما آن را متهم کنید که نفوذی دشمن است، هرچند خودش نداند. گاهی مفسد نمی‌داند و توجه ندارد که فساد می‌کند؛ "قل هل ننبئکم بالآخرین اعمالا الذین ضل سعیمهم فی الحیوه الدنیا و هم یحسبون انهم یحسنون صنعا". خیال می‌کنند که دارند کار خوب انجام می‌دهند؛ در حالی که فساد می‌کنند. متأسفانه کسانی هستند که با حرفهای بی‌مبنای خود و یا از طریق موضعگیریها و کارهای نامطلوب، در جامعه فساد می‌کنند. بنابراین، آن کس که دم از اختلاف زد و صحبت از یأس و ناامیدی کرد، شما او را متهم کنید که دانسته و یا ندانسته، تحت تأثیر دشمن است؛ از او تبری کنید.

(بیانات در مراسم بیعت اقشار مختلف مردم) ۶۸/۴/۱۳

پرهیز از پرداختن به موارد اختلاف آفرین

مسئولان فرهنگی، نویسندگان و علما باید از طرح مسائل اختلاف آفرین و تفرقه افکن بپرهیزند. هم سنی و هم شیعه، همه، باید روی این نقطه اتحاد تکیه کنند. و توقع از علما و زیدگان و نخبگان سیاسی است که خطورات زمان را بفهمند، اهمیت اتحاد مسلمانان را بفهمند و توطئه دشمنان را برای شکستن این اتحاد و همدلی بفهمند.

(بیانات در دیدار کارگزاران نظام و سفرای کشورهای اسلامی) ۸۵/۱/۲۷

نگاه برادرانه نه دشمنانه

حجّاج در عرصه ی حج و در میدان این فریضه ی بزرگ اسلامی، به معنای واقعی کلمه برادرانه با هم رفتار کنند؛ به چشم برادر به یکدیگر نگاه کنند، نه به چشم بیگانه، نه به چشم دشمن؛ به چشم کسانی به هم نگاه کنند که به سمت یک هدف در حال حرکتند؛ یک چیز را میجویند؛ بر گرد یک محور حرکت میکنند.

(بیانات در دیدار کارگزاران حج) ۹۲/۶/۲۰

ناطق من الشیطان نباشیم!

امروز هر حنجره ای که به وحدت دنیای اسلام دعوت کند، حنجره ی الهی است، ناطق من الله است. هر حنجره ای و زبانی که ملت‌های مسلمان را، مذاهب اسلامی را، طوایف گوناگون اسلامی را به دشمنی با یکدیگر تحریک کند و عصبیتها را علیه یکدیگر تحریک کند، ناطق من الشیطان است... کسانی که امروز دنیای اسلام را از اتحاد و یکپارچگی دور میکنند - در حالی که احتیاج به یکپارچگی، امروز بیشتر از همیشه است - اینها به نفع شیاطین کار میکنند، به نفع ابلیسها کار میکنند. ۹۲/۳/۱۸ (بیانات در دیدار شرکت کنندگان مسابقات بین المللی قرآن کریم)

محکوم کردن افراطی گری

اگر چنانچه {تندروی ها} به وسیله ی مسلمانها به طور کامل محکوم نشوند و بزرگان علمی و بزرگان روشنفکری و بزرگان سیاسی وظیفه ی خودشان را در مقابل اینها انجام ندهند، این فتنه ها به اینجاها منحصر نمیماند؛ بلائی به جان جامعه ی اسلامی می افتد و روزه روز این آتش توسعه پیدا میکند. باید جلوی این فتنه ها را بگیرند؛ چه از طرق سیاسی، چه از طرق فتوهای دینی، چه از طرق مقاله های روشنگر نویسندگان و روشنفکران و نخبگان فکری و سیاسی در دنیا. ۹۲/۲/۱۶ (بیانات در دیدار دست اندرکاران انتخابات)

ترسیم نقشه دشمن برای مردم و توجیه آنان

اگر دشمنان بتوانند آتش اختلافات فرقه ای را در یک جایی برافروزند، فرونشاندن آن جزو دشوارترین کارهاست. باید جلوی این کار را گرفت؛ این هم نمیشود، جز با ابتکار عمل و مجاهدت و اخلاص نخبگان در هر کشوری؛ علماء، دانشگاهیان، سیاستمداران، کسانی که دارای نفوذ و تأثیرند؛ برای مردم تشریح کنند

نقشه‌ی دشمن را، و نگاه امیدوارانه‌ی دشمن را به ایجاد اختلاف بین مردم، بین کشورهای اسلامی، بین جناح‌های اسلامی، بین سنی و شیعه، بین گرایش‌های مختلف در مذاهب مختلف اسلامی؛ مردم را آگاه کند.

۹۱/۱۱/۱۰ (بیانات در دیدار مسئولان نظام و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی)

دنبال شیعه کردن سایرین نباشیم

ایران به دنبال ایرانی کردن اعراب یا شیعی کردن سایر مسلمین نیست؛ ایران به دنبال دفاع از قرآن و سنت پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) و احیاء امت اسلامی است. برای انقلاب اسلامی، کمک به مجاهدان اهل سنت سازمان‌های حماس و جهاد و مجاهدان شیعی حزب الله و امل، به یک اندازه واجب شرعی است و احساس تکلیف میکند.

۹۰/۱۱/۱۴ (خطبه‌های عربی نماز جمعه تهران)

دشمن را ناامید کنید

من اصرار دارم که در سراسر کشور، چه آن مناطقی که سنی و شیعه در کنار هم زندگی میکنند، چه آن مناطقی که فقط شیعه اند، یا آن مناطقی که فقط سنی هستند، همه جوری رفتار کنند که دشمن بفهمد در این کشور نمیتواند به بهانه‌ی اختلاف مذهب، میان مذاهب اسلامی اختلاف ایجاد کند؛ و آلا اگر دشمن موفق شد، بدانید به این اکتفاء نمیکند؛ اگر خدای نکرده توانست بین شیعه و سنی جدائی بیندازد، بعد می‌رود سراغ سنی؛ اگر آنها هم یکپارچه باشند، بین آنها هم اختلاف بیندازد.

۹۰/۷/۲۵ (بیانات در اجتماع مردم پاوه)

همدیگر را آزرده نکنید

مبلمان شیعه و سنی هم همدیگر را آزرده نکنند. با هم همراهی کنید، همدلی کنید. در موارد اختصاصی خودشان، سنی کار خودش را بکند، شیعه کار خودش را بکند. یک موارد مشترکی هم وجود دارد، که با همدیگر کار کنند. این اگر شد، ان شاءالله آن وقت روحانیت پیش خواهد رفت.

۹۰/۷/۲۰ (بیانات در اجتماع روحانیون شیعه و اهل سنت کرمانشاه)

پرهیز از بگومگوهای بی مورد

ما ملت‌های مسلمان باید هشیار باشیم. نخبگان کشورهای اسلامی باید بیدار باشند؛ خودشان را سرگرم بگومگوهای بی مورد و کم اهمیت نکنند؛ اختلافات مذهبی، اختلافات قومی، اختلافات سلیقه ای و بحث‌های حاشیه ای را وارد نکنند. آنچه که در این منطقه دارد اتفاق می افتد، عظمتش بیش از این حرف‌هاست.

(بیانات در دیدار مسئولان نظام در روز عید مبعث) ۹۰/۴/۹

دفاع از یکپارچگی مانند ناموس!

این انسجام و یکپارچگی ای که انقلاب به ما داد، باید مثل یک ناموس مقدسی حفظ شود، از آن پاسداری شود. یکی از مهمترین کارهایی که در جنگ نرم دشمن وجود دارد - همیشه وجود داشته، امروز هم وجود دارد - این است که در این اتحاد یک تزلزلی ایجاد کنند، شکاف ایجاد کنند. برای این کار تلاش میکنند؛ بین شیعه و سنی اختلافات مذهبی ایجاد کنند، بین فارس و عرب و ترک و گُرد و دیگران اختلافات قومی ایجاد کنند، اختلافات منطقه‌ای ایجاد کنند، اختلافات سازمانی ایجاد کنند، اختلافات حزبی ایجاد کنند.

(بیانات در دیدار فرماندهان و خلبانان نیروی هوایی ارتش) ۸۹/۱۱/۱۹

این وحدت آسان به دست نیامده!

علمای شیعه و سنی، در هر جای دنیا که هستند، و از جمله در کشور عزیز ما، باید مواظب باشند. این وحدت در ایران، گران به دست آمده است. این ندای وحدت در دنیا، گران جا افتاده است. این را آسان نشکنید! هر که بشکند خیانت کرده است؛ هر که میخواهد باشد، فرقی نمیکند سنی باشد یا شیعه باشد.

(بیانات در دیدار کارگزاران نظام و مهمانان کنفرانس وحدت اسلامی) ۷۳/۶/۱۴

ولا تنازعوا فتفشلوا وتذهب ريحكم (انفال/46)

قال اميرالمؤمنين على عليه السلام:

انى اكره لكم ان تكونوا سبابين شتامين لغائبين
(تمام نهج البلاغه، ج 5 ص 98 و 99)

سماحة آية الله العظمى السيستاني:
خطابنا هو الدعوة الى الوحدة، وكنت
ولا ازال اقول لا تقولوا اخواننا السنة،
بل قولوا «أنفسنا أهل السنة»

سماحة الامام الخامنأى:

يحرم النيل من رموز إخواننا السنة فضلاً
عن اتهام زوج النبي بما يخل بشرفها بل
هذا الأمر ممتنع على نساء الأنبياء
وخصوصاً سيدهم الرسول الأعظم

سماحة الامام الخمينى:

لقد أمرنا الإسلام بوحدة الكلمة،
وان من يعمل على إثارة الفرقة
فهو خارج عن الإسلام

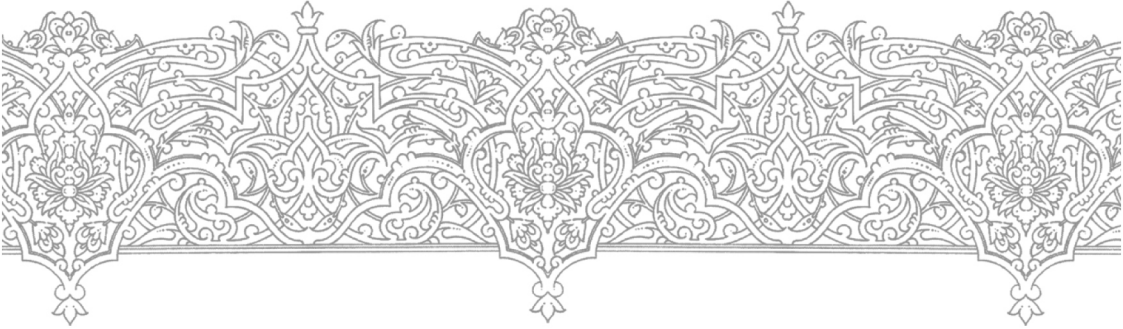
سماحة الإمام السيد موسى الصدر:
يكون الأساس هو التقارب
والفهم وليس الجدل ومحاولات
التغلب الكلامي

سماحة آية الله العظمى علامه
فضل الله: نحرم سب أمهات
المؤمنين والإساءة إليهنّ ونعتبره
مخالفاً للخط الإسلامي الأصيل

پیشوایان شیعه، پیشگامان وحدت

المجمع الدولي للأمة الواحدة
INTERNATIONAL UNION OF UNIFIED UMMAH
اتحاديه بين المللى امت واحده

واحد فرهنگى و آموزش
اتحاديه بين المللى امّت واحده
با همکارى مجله الكترونيكى اخوت
www.unified-ummah.com
www.okhowah.com